

Uppföljning av fördjupade granskningar genomförda 2021

Granskningsrapport

Växjö Kommun

2024-03-14

Innehåll

	Sida
Bakgrund, syfte och metod	3
Granskning av kommunens näringslivsarbete	4
Granskning av rekrytering och bemanning inom vård och omsorg	10
Granskning av insatser för att få nyanlända självförsörjande	14
Granskning av kontinuitet inom hemtjänsten	20

Bakgrund, syfte och metod

Bakgrund

KPMG har av Växjö kommuns revisorer fått i uppdrag att utifrån de fördjupade granskningar som genomfördes under 2021 undersöka vilka åtgärder som styrelse och berörda nämnder vidtagit med hänsyn till granskningsresultatet för respektive granskning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att följa upp vilka åtgärder som vidtagits utifrån lämnade rekommendationer avseende följande granskningar:

- ❖ Granskning av kommunens näringslivsarbete
- ❖ Granskning rekrytering och bemanning inom vård och omsorg
- ❖ Granskning av insatser för att få nyanlända självförsörjande
- ❖ Granskning av kontinuitet inom hemtjänsten

Metod

De fyra för uppföljningen aktuella granskningsrapporterna med tillhörande missiv samt nämndernas svar på respektive granskning har granskats. Utifrån detta underlag har ett antal uppföljande frågor upprättats.

Granskning av kommunens näringslivsarbete

Granskning av kommunens näringslivsarbete

Tidigare gransknings syfte: Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen och styrelsen för Videum bedriver ett näringslivsfrämjande arbete på ett ändamålsenligt sätt.

Tidigare rekommendationer	Kommunstyrelsens svar 2022-08-04	lakttagelser från uppföljningen
<p>❖ Stärka möjligheterna till styrning och uppföljning av kommunens näringslivsarbete genom att etablera tydligare riktlinjer vad gäller åtgärdsplanernas innehåll.</p>	<p>Under 2022 har arbetet med att ta fram konkreta åtgärdsplaner påbörjats där respektive linjeorganisation fått i uppdrag att sätta upp konkreta åtgärdsplaner kopplade till nöjd-kundindex. Det pågår ett arbete med kommunikationsavdelningen för att planera och genomföra aktiviteter på ett koordinerat och effektivt sätt. Detta kombineras med andra former av kommunikationsaktiviteter så som exempelvis månadsbrev och dialogmöten. Även information kopplat till förändring och uppdatering av service, som exempelvis en utökad självservice med hjälp av digitala informationsflöden och en integrerad e-service, tydliggörs genom lämpliga kommunikationskanaler.</p> <p>Det kan vara utmanande att etablera enhetliga riktlinjer gällande åtgärdsplanernas innehåll då dessa har en tendens att i vissa fall vara situationsanpassade. En stor del av de aktiviteter som genomförs rapporteras löpande som en del av respektive organisations och förvaltnings verksamhetsplan.</p>	<p>Kommunstyrelsen har inte etablerat tydligare riktlinjer vad gäller åtgärdsplanernas innehåll.</p> <p>Näringslivsavdelningens verksamhetsplans 2023 innehåller mål och aktiviteter som ska genomföras, dock är dessa inte tidsatta. Det planeras att under 2024 införa att planen redovisas även för näringslivs- och innovationsutskottet med grad av måluppfyllelse.</p>

Granskning av kommunens näringslivsarbete(forts.)

Tidigare rekommendationer	Kommunstyrelsens svar 2022-08-04	Iakttagelser från uppföljningen
<p>❖ Säkerställa att Science Parks omstrukturering sker på ett så friktionsfritt sätt som möjligt för att minska risken för kompetens och kunskapsstapp under övergångsperioden.</p>	<p>Omstruktureringen av Växjö Linnaeus Science Park (VLSP) har varit präglad av en rad olika utmaningar vilka har inverkat på verksamhetsuppstarten. Vi har bland annat fokuserat på att få igång centrala funktioner kopplat till vårt gemensamma arbete inom kommunkoncernen, så som t.ex. HR system, Raindance och EttIT. VLSP har även framgångsrikt överfört de kontrakt och åtaganden från Videum Science Park som identifierades under omstruktureringsprojektet.</p> <p>Det inledande uppstartsarbetet som science parken är baserad på har varit fokuserat på definierad strategiska inriktningarna, ex skog & trä, näringslivet först, geografiska avgränsningar. Arbete som nu pågår är att utkristallisera erbjudandet, möjliga samarbetspartners och utvecklingsområden baserat på fokusområden och nuvarande förmåga.</p>	<p>Omstruktureringen har inneburit stort fokus på att få igång administrativa funktioner.</p> <p>Två medarbetare övergick från Videum till Växjö Linnaeus Science Park och två medarbetare flyttades från näringslivsavdelningen till bolaget för att säkerställa kompetens och kontinuitet i projekten. Tidigare näringslivschef övergick till rollen som VD för Växjö Linnaeus Science Park.</p>

Granskning av kommunens näringslivsarbete (forts.)

Tidigare rekommendationer	Kommunstyrelsens svar 2022-08-04	Iakttagelser från uppföljningen
<p>❖ Fortsatt arbeta prioriterat med service, trygghets och infrastruktursatsningar.</p>	<p>Inom service finns ett antal utvecklingsområden föreslagna som ansvaras av kommunens olika myndighetsområden och som följs upp av kommunens kvalitetsråd. En aktiv dialog med näringslivet säkerställs genom företagsbesök, dialogmöten, näringslivsråd samt en rad aktiva nätverk.</p> <p>Beträffande trygghet finns ett etablerat Samarbetsavtal med näringslivet och Växjö Charity för att tillsammans arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande. Det pågår även ett samarbete med företag gällande mentorskap och praktikplatser, samt ett projekt för att skapa förutsättningar för integration och entreprenörskap.</p> <p>Infrastruktursatsningars huvudfokus ligger i nuläget på ett antal stadsutvecklingsprojekt, utveckling av nya verksamhetsområden samt påtryckningsarbete på regional och nationell nivå för utveckling av flyg, järnväg och vägnät.</p> <p>Kommunen arbetar även aktivt för ett väl fungerande och hållbart transportsystem, utveckla infrastruktur såsom elförsörjning, VA, fjärrvärme, fjärrkyla och bredband.</p>	<p>Kommunstyrelsen arbetar med frågorna kopplat till service, trygghet och infrastruktur. Dock kan vi konstatera att kommunen 2021 låg på plats 84 i Svenskt Näringslivs ranking av lokalt företagsklimat. I mätningen 2023 låg kommunen på placering 92.</p> <p>Det har det inrättats ett förbättringsråd med representanter från näringslivsavdelningen och samtliga myndighetsutövande enheter. Rådet behandlar bland annat frågor rörande service och hur man på olika sätt kan jobba mot det. Synpunkter från näringslivet som fångas upp vid företagsbesök myndighetsutövning hanteras av rådet. Under 2024 planeras det att skickas ut en enkät till företag för att besvara frågor om kommunens service.</p> <p>Gällande trygghet finns numera samverkan med säkerhetsavdelningen för hur näringslivet kan delta i det brottsförebyggande arbetet. En enkät planeras att skickas ut under 2024 till näringslivet gällande otrygghet.</p> <p>Avseende infrastruktur är näringslivsavdelningen representerade i samhällsbyggnads kunskapsråd där frågor kring infrastruktursatsningar behandlas. Inom avdelningen finns en tjänsteperson med särskilt ansvar över etablerings- och expansionsfrågor och arbetar som företagslots. Vid etableringar av nya industriområden finns ett samarbete mellan näringslivsavdelningen, samhällsbyggnads, Trafikverket och företagen med syfte att hitta hållbara lösningar.</p>

Granskning av kommunens näringslivsarbete(forts.)

Tidigare rekommendationer	Kommunstyrelsens svar 2022-08-04	Iakttagelser från uppföljningen
<p>❖ Fortsatt arbeta med att etablera ett företags/näringslivsråd för utökad samverkan med kommunens näringsliv</p>	<p>Näringslivsrådet har initierats och haft ett första möte under våren, där det gemensamt diskuterades ramar och syfte med det framtida arbetet inom näringslivsrådet. Rådet enades om att dess arbete skall anses kompletterar andra kontaktytor som exempelvis samverkan med lokala företagareföreningar, direkta företagsbesök och löpande dialog som sker genom den kommunala företagsservicen. Rådet kommer bevaka näringslivs- och sysselsättningsutvecklingen och ska även fungera som en remissinstans i det kommunala förändringsarbetet. Näringslivsrådet ska bidra till samtal mellan kommunens politiska ledning, ledande tjänstepersoner med direkt koppling till näringslivet samt representanter för Växjö's näringsliv</p> <p>Näringslivsrådet har för avsikt att genomföra 2 möten per år, med en tydligt definierad agenda och syfte. Vid vissa tillfällen kan ett specifikt tema att lyftas där personer med specifik expertkompetens bjuds in för att delge sitt kunnande ur en passande kontext.</p>	<p>Kommunen har etablerat ett näringslivsråd.</p> <p>Kommunstyrelsen har den 2022-02-01 § 41 beslutat om att inrätta ett näringslivsråd. För rådet finns ingen tydlig mötesstruktur gällande hur ofta mötena ska ske eller innehållet för dagordningen. Medlemmar är näringslivschef, kommunchef, förtroendevalda och representanter från olika företag. Det planeras att föras en diskussion mellan näringslivschef och kommunstyrelsens ordförande avseende mötenas syfte.</p>

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen **delvis** vidtagit åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen. Vi grundar vår bedömning på att:

- ❖ Det har initierats ett näringslivsråd, dock finns ingen struktur i mötenas uppbyggnad eller förutbestämt hur och när dessa ska ske.
- ❖ Kommunen arbetar fortsatt med service, trygghets och infrastruktursatsningar. Dock kan vi konstatera att kommunen 2021 låg på plats 84 i Svenskt Näringslivs rankning av lokalt företagsklimat. I mätningen 2023 låg kommunen på placering 92.
- ❖ Det har inte upprättats tydligare riktlinjer kring tidsplan och marknadsföring för åtgärdsplanerna.

Granskning av rekrytering och bemanning inom vård och omsorg

Granskning av rekrytering och bemanning inom vård och omsorg

Tidigare gransknings syfte: Syftet med granskningen är att bedöma om omsorgsnämnden säkerställer en ändamålsenlig rekryterings- och bemanningsprocess inom vård- och omsorgsverksamheten gällande timanställda och tidsbegränsat anställda.

Tidigare rekommendationer	Omsorgsnämndens svar 2021-08-25	Iakttagelser från uppföljningen
<p>❖ Säkerställa att rutiner och arbetssätt dokumenteras och anpassas utifrån den nya organisationen.</p>	<p>I kommunfullmäktiges budget för 2022 är framskrivet ett uppdrag kring ett gemensamt bemanningscenter. Omsorgsförvaltningen har valt att avvakta genomförandet av den pågående omorganisationen inom äldreomsorgen. Inom omsorg funktionsnedsättning är delar av omorganisationen redan genomförd. Ansvaret för timvikarier har övergått till enhetscheferna men rekryteringsprocessen är i nuläget ett delat ansvar mellan enhetschefer och bemanningsenheten.</p>	<p>Rekommendationen är inte längre aktuell då omorganisationen inte genomfördes.</p> <p>Under tiden för den tidigare granskningen fanns planer på att genomföra en omorganisation med ett gemensamt bemanningscenter, som sedan avfärdades.</p>
<p>❖ Upprätta rutin för att fånga upp timanställdas synpunkter på Växjö kommun som arbetsgivare.</p>	<p>Omsorgsnämnden instämmer med revisionsrapporten i att det är viktigt att fånga upp timanställdas synpunkter på Växjö kommun som arbetsgivare. Omsorgsnämnden kommer att se över hur alla timanställdas synpunkter kan inhämtas i väntan på att samordningen av bemanningsenheter blir klar.</p>	<p>Det har upprättats en rutin för att fånga upp timanställdas synpunkter.</p> <p>Sommarvikarier får genomföra en enkät efter avslutad sommarperiod. Enkäten innehåller frågor om introduktion och utbildning och vad dem anser finnas för förbättringspotential. Den inkluderar även frågor om trivsel på arbetsplatsen och arbetsbelastning. Svaren utvärderas och presenteras sedan för förvaltningen. Utöver får timanställda genomföra en årlig enkät likvärdig medarbetarenkäten.</p>

Granskning av rekrytering och bemanning inom vård och omsorg (forts.)

Tidigare rekommendationer	Omsorgsnämndens svar 2021-08-25	lakttagelser från uppföljningen
<ul style="list-style-type: none">❖ Dokumentera rutiner för introduktion upprättas samt att rutin/checklista är densamma hos enheter inom samma omsorgsområde.❖ Upprätta rutin som säkerställer att timanställd inte får arbeta i verksamheten utan att det finns dokumenterat att den anställda fått introduktion och utbildning på arbetsplatsen.❖ Ansvarig chef ska säkerställa att de timanställda har tagit till sig och förstått de digitala utbildningarna.	<p>Vad gäller de rekommendationer som revisorerna har lämnat kring att dokumentera rutiner samt säkerställa att timvikarier tagit till sig digitala utbildningar och fått introduktion innan påbörjad tjänstgöring kommer omsorgsnämnden att se över introduktionen för timanställda och de rutiner som finns så att de blir så likvärdiga som möjligt inom förvaltningen utifrån vad revisorerna rekommenderat. I övrigt inväntar omsorgsnämnden resultatet av det kommunövergripande uppdraget kring ett nytt anställnings- och rekryteringscenter.</p>	<p>En checklista har upprättats som innehåller både praktiska- och informativa moment som ska genomföras under anställningen. Checklistan gäller för samtliga enheter inom omsorgsförvaltningen.</p> <p>Ansvarig chef säkerställer att introduktionen utförts genom att signera när timanställd genomgått alla moment i checklistan. Ett moment gäller anmälan till utbildningen "omsorgsförvaltningens Introduktion" som finns i det digitala verktyget "utbildningsportalen". Efter vissa utbildningar utförs även ett kunskapstest. Dock finns det ingen rutin avseende att följa upp om person genomgått samtliga utbildningar.</p>

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att omsorgsnämnden vidtagit åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen. Vi grundar vår bedömning på att:

- ❖ Det upprättas varje år en enkät riktad till timanställda för att fånga upp deras synpunkter.
- ❖ Rutiner för introduktion har upprättats samt att rutin/checklista är densamma hos samtliga enheter.
- ❖ Av skriftliga rutiner framgår vilka utbildningar som ska genomföras inom ramen för introduktionen. Det finns dock inget som säkerställer att dessa faktiskt genomförs innan anställning påbörjas.

Granskning av insatser för att få nyanlända självförsörjande

Granskning av insatser för att få nyanlända självförsörjande

Tidigare gransknings syfte: Granskningen syftar till att bedöma om nämnden för arbete och välfärd bedriver en ändamålsenlig verksamhet för att få nyanlända självförsörjande.

Tidigare rekommendationer	Nämnden för arbete och välfärd svar 2021-10-15	Iakttagelser från uppföljningen
<p>❖ Säkerställa att samhällsorientering kan ges utan väntetid</p>	<p>Det är främst inom de mindre språkgrupperna det finns utmaningar i att utan väntetid anordna samhällsorientering. Utmaningarna består dels i att säkerställa att det finns kommunikatörer med rätt språkkompetens som kan och har utrymme till att bedriva undervisningen, dels i att det finns tillräckligt många deltagare som talar samma språk för att det ska vara ändamålsenligt att starta upp en grupp. För att rekrytera deltagare bedriver samordnare uppsökande verksamhet där kontakt tas utifrån elevdatabasregistergällande vilka som kommit till Växjö och börjat läsa SFI. Den uppsökande verksamheten är nödvändigt eftersom ytterst få hittar till och lyckas anmäla sig till samhällsorienteringen. I syfte att förbättra förutsättningarna för en effektiv och ändamålsenlig samhällsorientering pågår ett projekt för dess regionalisering. Regionaliseringen är tänkt att öka möjligheterna för effektivare utnyttjande av kommunikatörsresurser, särskilt gentemot de mindre språkgrupperna, skapa en gemensam plattform för behovsinventering samt öka mobiliteten för kommunikatörer och deltagare. Inom projektet ska man även se över möjliga digitala lösningar för samhällsorientering på distans.</p>	<p>Det finns fortfarande utmaningar i att säkerställa att samhällsorienteringen kan ges utan väntetid, det gäller främst i de mindre språkgrupperna. Utmaningarna består dels i att säkerställa att det finns kommunikatörer med rätt språkkompetens som kan och har utrymme till att bedriva undervisningen, dels i att det finns tillräckligt många deltagare som talar samma språk för att det ska vara ändamålsenligt att starta upp en grupp.</p> <p>Ett avtal har tagits fram för hur kommuner kan köpa samhällsorientering av varandra. Ett nätverk har bildats inom regionen på chefsnivå för att förbättra samarbetet och utbytet kommuner i länet emellan.</p> <p>De grupper med få deltagare och med utmaning att säkerställa att kommunikatörer finns, har börjat köpa in digital samhällsorientering och erbjuder deltagare studieplats på Hjalmar Petrisväg.</p>

Granskning av insatser för att få nyanlända självförsörjande (forts.)

Tidigare rekommendationer	Nämnden för arbete och välfärd svar 2021-10-15	lakttagelser från uppföljningen
<p>❖ Utveckla en processbeskrivning över insatshandläggarnas arbete och samverkan med koordinatorena</p>	<p>Inom förvaltningen pågår ett ständigt arbete med att upprätta nödvändiga processbeskrivningar för verksamheternas arbete. Förvaltningen bedömer dock att det inte är en betydande brist att det i nuläget saknas en processbeskrivning för insatshandläggarnas arbete och samverkan med koordinatorena, eftersom arbetet och samverkan bedöms fungera väl i praktiken.</p>	<p>Det finns ingen processbeskrivning eller skriftliga rutiner för överlämnandet av ärendet från koordinator till personal inom insats. Ansvarsfördelning och arbetssätt framgår därför inte på samma tydliga sätt som mellan socialsekreterare och koordinator.</p>
<p>❖ Följa upp koordinatorens förutsättningar för deras arbete och det antal klienter, för vilka varje koordinator ansvarar.</p>	<p>Att följa upp anställdas arbetsmiljö och arbetsbelastning, och därmed deras förutsättningar för att utföra sina arbetsuppgifter, är ett chefsansvar. Förvaltningens bedömning är således att det är chefsansvar att följa upp koordinatorens förutsättningar för deras arbete samt det antal klienter varje koordinator ansvarar för. Förvaltningen har full tillit till att detta görs löpande av chef och att eventuella nödvändiga åtgärder vidtas för att säkerställa en god arbetsmiljö.</p>	<p>Det har skett ett arbete med att inventera målgrupper för att koordinera och samverka på ett bättre sätt. Utifrån grupper har det utvecklats olika arbetssätt, genomförts uppföljningar och processen Koordinator har tydliggjorts. Det har rekryterats nya koordinatörer i syfte att minska arbetsbelastningen. Antal koordinatörer har utökats från 18 till 22. Av uppgift framgår att varje koordinator i genomsnitt ansvarar för 57 ärenden/klienter.</p>

Granskning av insatser för att få nyanlända självförsörjande (forts.)

Tidigare rekommendationer	Nämnden för arbete och välfärd svar 2021-10-15	Iakttagelser från uppföljningen
<p>❖ Utveckla utvärdering och uppföljning av arbetsmarknadsinsatserna.</p>	<p>Inom de verksamheter som utför arbetsmarknadsinsatser pågår diskussioner för hur man på ett ändamålsenligt sätt kan följa upp insatserna. Att följa är dock förenat med en rad svårigheter bland annat gällande möjligheten att på lokal nivå få signifikanta resultat baserat på dataunderlag med begränsat antal respondenter samt omständigheter som påverkar både validitet och reliabilitet. En ytterligare försvårande omständighet är dessutom att det saknas möjligheter att med hjälp av verksamhetssystemet genomföra den typen av individbaserade systematiska uppföljningar och att ytterligare program som saknar direkt integration skulle behöva användas. Det innebär att det löpande skulle krävas omfattande manuell handpåläggning för att dels registrera och följa exempelvis klienters självskattningar, dels föra över nödvändiga bakgrundsvariabler för individbaserad systematisk uppföljning på aggregerad nivå.</p> <p>I arbetet med vilka insatser som erbjuds och hur de ska utformas tar förvaltningen löpande del av och ställning till både kvantitativ och kvalitativ forskning samt extern och intern utvärdering.</p>	<p>Utvärdering av arbetsmarknadsinsatsernas effektivitet har inte genomförts. Uppföljning av insatser sker på individnivå.</p> <p>Det förs en pågående diskussion inom de verksamheter som utför arbetsmarknadsinsatser gällande hur insatserna på ett ändamålsenligt och meningsfullt sätt kan följas upp.</p>

Granskning av insatser för att få nyanlända självförsörjande (forts.)

Tidigare rekommendationer	Nämnden för arbete och välfärd svar 2021-10-15	Iakttagelser från uppföljningen
<p>❖ Stärka de kvalitativa inslagen i uppföljningen av utbildningsanordnarnas verksamhet, till exempel genom anmälda eller oanmälda lektionsbesök</p>	<p>Förvaltningens systematiska kvalitetsarbete är ständigt pågående och innefattar bland annat utvärdering och uppföljning av utbildningsanordnarnas verksamheter. Utifrån vad som framkommer av dessa vidtas nödvändiga åtgärder, vilka kan innefatta anpassningar i uppföljningarna/utvärderingarna. Därtill kommer arbete och lärande avdelning för full sysselsättning att anställa en kvalitetssamordnare som i sin tur kommer bidra med ett ytterligare skärpt fokus på kvalitet inom avdelningens verksamheter, inklusive de utbildningsanordnare man är huvudman för.</p>	<p>Både anmälda och oanmälda besök hos utbildningsanordnare genomförs löpande under året av huvudmannen. Lektionsobservationer är en del av uppföljningen.</p> <p>Komvux har under de två senaste åren fördjupat och förbättrat uppföljningen av utbildningsanordnarna och omfattar idag uppföljning av avtal, anordnarens systematiska kvalitetsarbete, hur man efterlever skollag, läroplan, kursplaner, uppföljning av elevers progression, uppföljning av anmälan om kränkande behandling, avvikelser, klagomål och synpunkter, elevintervjuer, lektionsbesök och betygsgranskning.</p>
<p>❖ Dokumentera och diarieföra huvudmannens uppföljningar av respektive utbildningsanordnare och att respektive uppföljning görs tillgängliga för nämndens ledamöter.</p>	<p>Förvaltningen sammanställer och rapporterar årligen till nämnden vad som framkommit av genomförda uppföljningar av utbildningsanordnarna. Resultaten från enskilda utbildningsanordnare dokumenteras inte formellt eller diarieförs, och inte heller redovisas till nämnden. Förvaltningen instämmer i att det är en god idé att dokumentera och återrapportera även uppföljningarna på utbildningsanordnarnivå till nämnden, och kommer således ta revisionens rekommendation med sig i det systematiska kvalitetsarbetet.</p>	<p>Uppföljningar av respektive utbildningsanordnare varken diarieförs eller presenteras för nämnden.</p> <p>Kvalitetsarbetet inom Komvux har varit uppe som ett ärende i nämnden under 2023. Nämnden har den 28 februari 2024 beslutat om en ny plan för uppföljning av kvalitet inom vuxenutbildningen. I det nya arbetssättet kommer uppföljningen av varje anordnare redovisas och därmed diarieföras.</p>

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att nämnden för arbete och välfärd **delvis** vidtagit åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen. Vi grundar vår bedömning på att:

- ❖ Ett avtal tagits fram för hur kommuner kan köpa samhällsorientering av varandra, vilket kan vara till fördel att minska väntetiderna.
- ❖ Koordinatorernas förutsättningar har följts upp.
- ❖ Anmälda och oanmälda besök hos utbildningsanordnare genomförs.
- ❖ Det har inte fastställts varken en rutin eller processbeskrivning för överlämnandet av ärendet från koordinator till personal.
- ❖ Vid tidpunkten för uppföljningen tog nämnden inte del av de uppföljningsrapporter som tas fram per utbildningsanordnare utan endast en övergripande version. Vi noterar att beslut har fattats att införa sådan redovisning framöver.

Granskning av kontinuitet inom hemtjänsten

Granskning av kontinuitet inom hemtjänsten

Tidigare gransknings syfte: Granskningen syftar till att bedöma om omsorgsnämndens styrning och uppföljning av hemtjänsten säkerställer att det finns kontinuitet i utförandet av beviljade insatser.

Tidigare rekommendationer	Omsorgsnämndens svar 2021-08-25	Iakttagelser från uppföljningen
❖ Fastställa uppdrag till förvaltningen gällande kontinuitet, förslagsvis i internbudgeten.	Omsorgsnämnden handlägger ett ärende gällande en skrivelse från ett antal nämndledamöter angående att ta fram en treårig utvecklingsplan där målet efter tre år är att personalkontinuiteten ska vara 11 personal/omsorgstagare under en två veckors period. Utöver detta är ett förvaltningsförslag på nyckeltal till kommande internbudget framtaget:	Omsorgsnämnden har i sin internbudget fastställt ett nyckeltal om personalkontinuiteten. Det har även fastställts en utvecklingsplan där det framgår att omsorgstagaren inte ska träffa fler än 11 personer i genomsnitt. Detta mål ska enligt planen vara uppnått under hösten 2024
❖ Dokumentera framgångsrika arbetssätt gällande bemanningsplaneringen.	I utvecklingsplanen framgår ett antal åtgärder som ska genomföras/redan pågår för att nå målet om 11 personal/omsorgstagare under en två veckors period. Förarbete (inventering av verksamheten, antal timmar på beslut och andel medarbetare i procent), grunden (bemanningskrav, schemaläggning och kontinuitetsgrupper och det dagliga arbetet (samordnarnas planering) är nyckelframgångar i bemanningsplaneringen. Flera av hemtjänstgrupperna arbetar redan enligt ovanstående och arbetet kommer att intensifieras och spridas till alla hemtjänstgrupper kommande tre år.	Det har inte dokumenterats ett arbetssätt gällande bemanningsplaneringen. Det planeras att ses över under 2024.

Granskning av kontinuitet inom hemtjänsten (forts.)

Tidigare rekommendationer	Omsorgsnämndens svar 2021-08-25	Iakttagelser från uppföljningen
<ul style="list-style-type: none"> ❖ För in formulering gällande krav om tidskontinuitet i förfrågningsunderlagen för LOV hemtjänst. ❖ Säkerställa att samma mål för personalkontinuiteten gäller för både egenregin och externa utförare. 	<p>Omsorgsnämnden kommer att titta över förfrågningsunderlagen i stort när det gäller kontinuitetsaspekten så att kravet om tidskontinuitet finns med samt att samma mål gäller för både egenregin och externa utförare.</p>	<p>Det har inte förts in en formulering gällande krav om tidskontinuitet i förfrågningsunderlagen för LOV hemtjänst. Förfrågningsunderlagen planeras att ses över under 2024.</p> <p>Målen för personalkontinuiteten gäller inte för både egenregin och externa utförare. Även detta planeras att ses över under 2024.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Utveckla formerna för uppföljning av omsorgs- och tidskontinuitet. ❖ Utredda möjligheterna att ta fram uppgifter ur verksamhetssystemet som kan användas för uppföljning av tidskontinuitet. 	<p>När det gäller omsorgs- och tidskontinuitet är det begrepp som inte tidigare använts i så stor omfattning inom hemvården men koncepten är väl kända och som rapporten konstaterar så finns det ett etablerat arbetssätt och uppföljning runt i synnerhet omsorgskontinuitet.</p> <p>Omsorgsnämnden kommer att titta närmare på hur omsorgs- och tidskontinuitet skulle kunna följas upp bland annat genom verksamhetssystemet.</p>	<p>Under 2023 har fast omsorgskontakt införts inom hemvården och har följts upp med en enkät. Resultatet är ännu inte sammanställt.</p> <p>Vidare har förvaltningen inte sett över möjligheten att ta fram uppgifter ur verksamhetssystemet för uppföljning av tidskontinuiteten.</p>

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att omsorgsnämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen. Vi baserar vår bedömning på att:

- ❖ Det inte formulerats krav om tidskontinuitet i förfrågningsunderlagen för LOV hemtjänst.
- ❖ Det har inte dokumenterats ett arbetssätt gällande bemanningsplaneringen.
- ❖ Det har inte säkerställts att målen för personalkontinuiteten gäller både för egenregin och externa utförare.
- ❖ Nämnden har dock fastställt ett nyckeltal avseende kontinuiteten i internbudgeten.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

Uppföljning av likvärdig skola

Granskningsrapport

Växjö Kommun

2024-03-14

Innehåll

	Sida
Bakgrund, syfte och metod	3
Granskning av likvärdig skola	4

Bakgrund, syfte och metod

Bakgrund

KPMG har av Växjö kommuns revisorer fått i uppdrag att utifrån de fördjupade granskningar som genomfördes under 2021 undersöka vilka åtgärder som styrelse och berörda nämnder vidtagit med hänsyn till granskningsresultatet för respektive granskning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att följa upp vilka åtgärder som vidtagits utifrån lämnade rekommendationer avseende granskningen av likvärdig skola.

Metod

Granskningen om likvärdig skola med tillhörande missiv samt nämndens svar har granskats. Utifrån detta underlag har ett antal uppföljande frågor upprättats. Förvaltningschef och verksamhetschef grundskola har därefter intervjuats med avstamp i revisionens rekommendationer, nämndens svar till revisionen på granskningsrapporten samt förvaltningschefen skriftliga svar på frågor om vidtagna åtgärder.

Granskning av likvärdig skola

Granskning av likvärdig skola

Bedömning från tidigare granskning

Vi bedömer att grundskolenheterna inte fullt ut har förutsättningar att erbjuda likvärdig utbildning. Ställningstagandet grundar sig på att tillgången till legitimerad och behörig lärarpersonal varierar betydligt mellan skolenheterna, att svenska som andraspråk inte bedrivs likvärdigt vid kommunens skolor och att alla elever i behov av särskilt stöd inte får det och att orsaken bedöms vara respektive skolenhets förutsättningar.

Vi bedömer dock att huvudmannen under de senaste åren har haft ett tydligt fokus på uppdraget att erbjuda en likvärdig utbildning för kommunens grundskoleelever. Utmaningar inom en rad områden, från resursfördelningssystem till undervisning i svenska som andraspråk har analyserats eller håller på att analyseras. Om resurstilldelningen generellt inte motsvarar skolenheternas behov kan emellertid en justering av resursfördelningsmodellen inte lösa problemet. Åtgärder för att stärka förutsättningar för likvärdig skola har också vidtagits bland annat genom organisationsförändringar på huvudmannanivå. Att elevhälsan och insatser för nyanlända och elever med annat modersmål än svenska organiseras centralt samt att särskilt stöd för elever med extraordinära stödbehov möts med centrala insatser, till exempel central särskild undervisningsgrupp, bedömer vi stärker likvärdig utbildning.

Vi bedömer att utbildningsnämnden bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med skollagens skrivning om kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och där likvärdigheten mellan skolenheterna finns med som ett tydligt tema.

Vi bedömer att utbildningsnämnden genom riktade och kraftfulla insatser bör vidta åtgärder för att tillförsäkra eleverna i kommunens grundskolor en likvärdig utbildning.

Granskning av likvärdig skola

Nämndens yttrande

Rekommendation – Modersmål

Utbildningsnämnden har mot bakgrund av ovan rekommendation initierat ett uppföljningsarbete avseende orsakerna till att Växjö kommun har en lägre andel elever som läser modersmål än riket som helhet. I det kontinuerliga uppföljningsarbetet har nämnden identifierat följande orsaker:

- ❖ Informationsinsatser från rektorer och klasslärare/mentorer gällande modersmålsundervisningen behöver systematiseras.
- ❖ Kommunikation och utbildningsinsatser gällande modersmålsundervisningens betydelse behöver stärkas. Målgrupp: lärare
- ❖ Modersmålsundervisningen äger företrädesvis rum på eftermiddagstid utanför ordinarie schemaram. Detta för att den ska vara tillgänglig för så många elever som möjligt och bedrivs på ett resurseffektivt sätt. Detta kan vara en hindrande faktor, som gör att modersmålsundervisning prioriteras bort.
- ❖ Elever erbjuds inte elevresor till modersmålsundervisning från åk 4 om inte rektor särskilt ansöker om detta. Det finns en risk att alla rektorer och/eller klasslärare/mentorer inte känner till denna möjlighet och således inte heller informerar vårdnadshavare.
- ❖ Elever i årskurs 1–3 har rätt till elevresa det är inte säkert att deras vårdnadshavare nås av informationen.

Granskning av likvärdig skola

Nämndens yttrande

Rekommendation – Modersmål (forts.)

I relation till ovan orsaker har följande initiativ tagits för att öka förutsättningarna för att elever som har rätt till modersmål får det:

Riktade insatser genom Skolverksprojektet *Riktade insatser för nyanlända och flerspråkiga barn och elevers utbildning*.

- Information behöver implementeras hos rektor via chefsmöten och hos klasslärare/mentorer med målet att rektorer och skolpersonal ska vara bärare av budskapet om vikten av elevernas deltagande i modersmålsundervisningen.
- Riktade insatser i form av handledning och vägledning kring modersmålsundervisning till enskilda skolor.
- Framtagande av ett tydligt informationsmaterial om modersmålsundervisningen, information om vikten av deltagande med hänsyn till elevens språkutveckling, samt information om hur yngre elever kan erbjudas skolskjuts.
- Informationsmaterial som både vänder sig till elever/vårdnadshavare, till skolläring samt skolpersonal behöver tas fram.
- Modersmålsundervisning behöver vara en informationspunkt vid föräldramöten och/eller vid utvecklingssamtal vid höstterminens start när det finns barn i klassen som kan vara aktuella för det.

Skolverksprojektet

Skolverksprojektet kan användas för att marknadsföra betydelsen av modersmålsundervisning och för att stärka kunskapsnivån hos rektorer och medarbetare.

Mot bakgrund av ovannämnda orsaker utreder utbildningsnämnden hur förutsättningarna för att delta i modersmålsundervisning kan stärkas. Utredningen behandlar elevresor, schemaläggning och fjärrundervisning.

Granskning av likvärdig skola

Nämndens yttrande

Rekommendation – Särskilt stöd

Från 2022 har utbildningsförvaltningen en centralt organiserad barn- och elevhälsa i vilken samtliga av elevhälsans professioner ingår. Varje enhet har egen specialpedagogisk insats som arbetar på enhetsnivå tillsammans med centralt organiserade professioner.

För att säkerställa ovan har följande insatser initierats och påbörjats inom ramen för den nya organisationen:

→ *Riktlinjer, rutiner och arbetsgång*

När gäller riktlinjer, rutiner och arbetsgång är följande under framtagande/revidering:

→ Barn- och elevhälsoplan.

- ❖ Plan för att upptäcka, bemöta och stödja elevs matematikutveckling.
- ❖ Plan för att upptäcka, bemöta och stödja elevs läs- och skrivutveckling.
- ❖ ANDTS (Alkohol, narkotika, doping, tobaks- och nikotinprodukter och spel)
- ❖ Psykisk hälsa med fokus mot suicidprevention.
- ❖ Uppdragsbeskrivningar för barn- och elevhälsans professioner.

Arbetsmodeller för att stärka stödet till eleverna.

- Barnens bästa gäller i Kronoberg, implementering av Kronobarnsmodellen i utbildningsförvaltningens förskolor, grundskolor och gymnasium.
- Tillgängliga lärmiljöer – projekt som slutförs ht 2022 med kompetensutveckling inom utvecklingsrelaterade svårigheter, social, fysisk och pedagogisk lärmiljö kopplat till varje enhets behov och kvalitetsarbete. Utvecklingsarbetet fortsätter på enhetsnivå med stöd av CBoEH (Central barn- och elevhälsa).

Granskning av likvärdig skola

Nämndens yttrande

Rekommendation – Särskilt stöd (forts.)

Organisatoriska förstärkningar

Närvarostrateg samordnar översyn av riktlinjen om uppföljning av närvaro och frånvaro för grundskola och grundsärskola i samverkan med verksamhetsformernas rektorer, medarbetare inom barn- och elevhälsan, avdelningen för uppföljning och analys, skolsociologer samt övriga relevanta aktörer samt bistår verksamheterna i deras utveckling av ett främjande närvaroarbete, förebyggande arbete och åtgärder vid frånvaro.

Rutiner och stödmaterial utarbetas i syfte att intensifiera vårt närvaroarbete.

Vidare genomförs:

- ❖ översyn av statsbidrag riktat till elevhälsa i syfte att säkerställa likvärdig fördelning av riktade statliga resurser.
- ❖ utökad lovskola på enheterna med stöd av barn- och elevhälsan.
- ❖ statsbidraget likvärdig skola finansierar en utökning av psykosociala insatsen utifrån nämndbeslut. Fyra tjänster är tillsatta och fördelade till enhet. Syftet är att stärka det främjande och förebyggande i arbetet om psykisk hälsa.
- ❖ en gemensam ärendeingång för logoped, specialpedagog, kurator, psykolog med ärendefördelning utifrån kompetens.

Granskning av likvärdig skola

Nämndens yttrande

Rekommendation – Särskilt stöd (forts.)

Förstärkning av systemstöden genom att:

- ❖ utveckla dokumentation och underlag i förskola för att ~~tidigt upptäcka~~ barn i behov av stöd.
- ❖ utveckla digital elevakt genom DF-respons med likvärdig dokumentation av särskilt stöd.
- ❖ utveckla datadriven undervisning - projekt för att kunna följa elevers utveckling på enhets- och förvaltningsövergripande nivå med syfte att kunna sätta in stödinsatser. I samverkan med LNU.
- ❖ utveckla ärendehantering med ansökningsförfarande för elevhälsans centrala insatser utifrån likvärdiga, kvalitativa och skyndsamma insatser. Analys utifrån statistik, inkomna ärenden för att identifiera enheter som behöver stöd att utveckla elevhälsa. Förutsättningar för digital ansökan är under kartläggning.

Kompetensutvecklande insatser till professioner och enheter genom att:

- ❖ utbilda i flerspråkiga elevers språkutveckling – inom ramen för skolverksprojektet och riktar sig även till barn- och elevhälsan.
- ❖ utbilda i Språkutvecklande arbetssätt, bemötande, fysisk miljö och pedagogiska strategier – logoped och specialpedagog.
- ❖ tillförse stöd av central IT-pedagog – alternativa verktyg – digital kompetensutveckling med workshops.
- ❖ anordna nätverksträffar för specialpedagogiska insatsen på enhetsnivå.
- ❖ ge föreläsningar för nya vikarier inom ramen för introduktionsutbildningen med fokus på funktionsnedsättning, bemötande och barn- och elevhälsa.
- ❖ påbörja arbetet för en intern kompetensutvecklingskatalog som ger medarbetare och rektorer tillgång till digital kompetensutveckling inom barn- och elevhälsoområdet.

Angående behoven av undervisningsgrupp planeras följande:

- ❖ En kartläggning av nuläget och behov avseende särskilda undervisningsgrupper, resursskola utifrån alla verksamhetsformer är påbörjad.

Granskning av likvärdig skola

Nämndens yttrande

Rekommendation – Svenska som andraspråk

Utbildningsförvaltningen ingår i ett skolverksprojekt som gäller flerspråkiga elever och som bland annat behandlar svenska som andraspråk (SvA). Projektet har identifierat utvecklingsområden vad gäller tillgången till behöriga lärare i SvA, likvärdigheten i bedömning av vilka elever som får läsa SvA samt adekvat undervisning i SvA för de elever som läser SvA integrerat med undervisning i ämnet svenska.

Förvaltningen har också i analyser identifierat att Växjö kommun har låga resultat i ämnet i jämförelse med liknande kommuner och att elever som läser ämnet har generellt lägre resultat än övriga elever, vilket utmanar likvärdigheten.

I arbetet med skoleggregationsplanen och i arbetet med kompetensförsörjningsplanen för lärare har motsvarande frågor adresserats och det pågår insatser och arbete för att stärka undervisningen och öka måluppfyllelsen i ämnet.

- ❖ Uppdrag att organisera för att nyttja lärare med kompetens i SvA på ett optimalt sätt så att fler elever får undervisning i SvA av lärare som är ämnesbehöriga.
- ❖ Uppdrag att organisera vid rekrytering så att behov av lärare i ämnet SvA utlyses i form av attraktiva tjänster med mål att fler elever får undervisning i SvA av lärare som är ämnesbehöriga.
- ❖ Implementera nya ämnesplanen i SvA, vilken förtydligar uppdraget att alla elever som är berättigade undervisning i ämnet får adekvat undervisning. I samband med detta kan och bör beslutsprocessen ses över.
- ❖ Pågående arbete inom ramen för strategisk kompetensförsörjning ska stärka andelen behöriga lärare generellt och i SvA i synnerhet (prioriterat ämne) genom arbete med riktad kompetensutveckling, arbetsmiljö, rekrytering m.m.
- ❖ Utbildningar och insatser till personal och rektorer inom ramen för Skolverksprojektet.

Granskning av likvärdig skola

Nämndens yttrande

Rekommendation – Legitimerad och behörig personal

Under 2021/2022 har en strategisk kompetensförsörjningsplan arbetats fram och beslutats. Planen är framarbetad i dialog med de fackliga organisationerna och har som syfte att trygga kompetensförsörjningen på sikt genom att genomföra insatser inom arbetsmiljö, arbetstid, arbetsorganisation för att stärka Växjö kommun som en attraktiv arbetsgivare. Såväl skolsegregationsplanen som denna plan syftar också till en likvärdig fördelning av personalresurser – alltså att verka för en likvärdig tillgång till legitimerad personal vid samtliga skolenheter.

Grundtanken i arbetet är att lärarbristen påverkar samtliga delar av vår verksamhet på ett sådant sätt att Utbildningsnämnden behöver arbeta med i första hand morot och stimulans för att skapa en vilja att arbeta på de skolenheter där behörigheterna i dag är lägre. I Växjö kommun rör det sig i första hand om enheter som ligger utanför Växjö stad, men i viss mån om enheter med en mer utmanande personalsammansättning.

I arbetet har nulägesanalyser gjorts som pekar på inom vilka områden rekryteringsbehoven är som störst.

Åtgärder som kommer att genomföras är:

- ❖ Allmänna åtgärder för att stärka Växjö kommun som en attraktiv arbetsgivare – översyn av villkoren för VFU-handledare/ studenter, aktiv marknadsföring på central nivå, aktiv marknadsföring på skolnivå och lokala analyser av respektive skolas behov.
- ❖ Riktade åtgärder för att öka behörigheten genom utbildning. Växjö kommun kommer att delfinansiera vidareutbildning mot behörighet i form av behörighetsgivande examen eller kompletterande utbildning för att bredda ämnesbehörigheten. Beslut om tilldelning av finansiering styrs av den behovsanalys som visar vilka områden (ämnena, skolor, stadium) behoven är störst.
- ❖ Organisering för att skapa attraktiva tjänster, bland annat samarbete mellan skolor för att kunna erbjuda heltidstjänster, utlysa tillsvidareanställningar som grundregel och på förskolor där det i dag saknas förskolelärare, annonsera efter flera förskollärare samtidigt för att säkerställa att man får en kollega inom samma profession.
- ❖ Förstärka introduktionen av nyanställda och ta fram riktlinjer för introduktionsår som är gemensamma för förvaltningen.
- ❖ Strukturerat arbete med lönebildning möjliggör riktade insatser till svårrekryterade enheter.
- ❖ Samverkan med LNU för att öka antalet studenter som väljer lärarutbildningar.

Vad visar uppföljningen?

Tidigare rekommendation	Iakttagelser från uppföljningen
<p>❖ Följa upp orsakerna till att andelen elever som läser modersmål är lägre i Växjö kommun än riket och vidta åtgärder om brister identifieras. (10 kap. 7 § SkoL)</p>	<p>Utbildningsförvaltningen har, enligt förvaltningschefen, genomfört en kartläggning som bland annat identifierat brister vad gäller kunskaper om organiseringen av modersmål. Bristen har åtgärdats genom:</p> <ul style="list-style-type: none">❖ Att samtalsledare från Språk- och kompetenscentrum har informerat varje skolenhet om modersmål.❖ Förstärkt implementering av rutiner på enheterna.❖ Förbättrat ansökningsförfarande genom införande av två ansökningstillfällen.❖ Översyn av tillgänglighet för modersmålsundervisning.

Vad visar uppföljningen?

Tidigare rekommendation	Iakttagelser från uppföljningen
<p>❖ Säkerställa att alla elever vid samtliga kommunala skolenheter får det särskilda stöd som eleven behöver. (3 kap. 7 § 3 st. och 10 § SkoL) Det är angeläget att omfattningen på platser i särskild undervisningsgrupp motsvarar behoven.</p>	<p>Förvaltningschefen påtalar att elevhälsans centrala funktioner har stärkts inom ram för Resurscentrum. Sedan 2022 tillhör fler yrkesgrupper inom barn- och elevhälsan resurscentrum. Syftet med förändringen var att skapa likvärdigt stöd till enheter och individer.</p> <p>Vidare har rektorerna tillgång till systemstöd genom e-tjänst för att få snabbt och korrekt stöd från elevhälsan. Ett utvecklingsarbete pågår också vad gäller digitalt stöd och vägledningar kopplade till extra anpassningar, utredningar och särskilt stöd för att säkerställa likvärdighet och kvalitet.</p> <p>Av utbildningsförvaltningens strategiska inriktning och verksamhetsplan 2023-2026 framgår att "arbetsformerna kring extra anpassningar och särskilt stöd behöver utvecklas i riktning mot tidiga förebyggande insatser". Målsättningen för grundskolan är enligt utbildningsförvaltningen att alla elever möter "en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger dem goda möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden samt ger en god grund för fortsatt utbildning".</p> <p>Sex indikatorer har tagits fram för uppföljning av målbilden 2023. Det gäller bland annat elevernas upplevelse och stöd och måluppfyllelse i årskurs 3, 6 och 9. För årskurs 6 används indikatorn "andel elever som har lägst betyget E i samtliga ämnen" och för årskurs 9 andel elev med behörighet till nationellt program i gymnasieskolan.</p> <p>Indikatorer som visar på lärarnas uppfattning av stöd med mera ska tas fram under innevarande läsår 2023/2024.</p> <p>Under år 2023 ska:</p> <ul style="list-style-type: none">❖ Antalet tjänster som kurator, psykolog och skolläkare utökas.❖ Fler speciallärare anställas.❖ Utvecklingsarbete med "återvändarskola", dvs särskild enhet för elever med hög frånvaro, initieras.

Vad visar uppföljningen?

Tidigare rekommendation	Iakttagelser från uppföljningen (forts.)
<p>❖ Säkerställa att alla elever vid samtliga kommunala skolenheter får det särskilda stöd som eleven behöver. (3 kap. 7 § 3 st. och 10 § SkoL) Det är angeläget att omfattningen på platser i särskild undervisningsgrupp motsvarar behoven.</p>	<p>Enligt verksamhetschef förstärktes elevhälsan 2023 med tre skolkuratorer och en skolpsykolog. För utökning av skolläkartjänsten fick förvaltningen ingen sökande. Istället för speciallärare utökades specialpedagoginsatsen med 3,5 tjänster, vilka knöts till en större skola och en landsortsskola i samverkan.</p> <p>Verksamhetschef framför i intervju att återvändarskolan, som har varit kopplad till Teleborg Centrum, har haft hög måluppfyllelse där nio av elva elever har återgått till undervisning på TC. Under 2024 permanentas återvändarskolan och kommer att finnas tillgänglig för samtliga högstadienheter med en omfattning på 20 platser. I förlängningen ska även F-6-enheter med större utmaningar kunna få stöd av återvändarskolan för sina elever.</p> <p>Antalet platser på resursenheten har inte förändrats sedan granskningen. Förvaltningschef och verksamhetschef menar att huvudmannen bedömer att respektive skolenhet har förutsättningar att möta respektive elevs stödbehov även i form av undervisning i särskild grupp. Om så inte är fallet kan rektor vända sig till verksamhetschef, bland annat med ansökan om tilläggsbelopp.</p> <p>Chefen för den centrala barn- och elevhälsan följer upp insatser på enhets- och huvudmannanivå. Uppföljningen är ännu inte behandlad i ledningsgruppen.</p>

Vad visar uppföljningen?

Tidigare rekommendation	Iakttagelser från uppföljningen
<p>❖ Följa upp undervisning i svenska som andraspråk (SVA) och vidta åtgärder vid brister i kvalitet och likvärdighet. (5 kap. 14 § Skolförordningen 2011:185)</p>	<p>Språk- och kompetenscentrum har inom ram för ett externt finansierat projekt följt upp beslut om svenska som andraspråk. Uppföljningen visade på:</p> <ul style="list-style-type: none">❖ Otydliga SVA-beslut❖ Ojämn tillgång till undervisning i SVA❖ Brister i rekrytering av lärare i SVA❖ Variationer i organisering av SVA-undervisningen. <p>Bristerna bedöms kunna leda till varierande kvalitet och avsaknad av likvärdighet.</p> <p>Förvaltningschefen påpekar vikten av regelefterlevnad och att undervisningen organiseras efter elevernas behov. Undervisningen bör systematiskt följas upp och en övergripande översyn av organiseringen är nödvändig.</p> <p>Förvaltningschefen framför att nämnden ska säkerställa att rektor fattar beslut om undervisning i svenska som andraspråk. Förvaltningen kommer att ta fram struktur för beslut.</p> <p>Verksamhetschefen informerar om att en kartläggning har gjorts, som visar på att andelen legitimerade och behöriga lärare i svenska som andraspråk är omfattande. Flera av lärarna har dock fått sin behörighet utan att ha studerat ämnet svenska som andraspråk. Under 2024 kommer därför huvudmannen med medel från nämnden att kompetensstärka befintlig behörig personal som bedöms lämplig att undervisa i svenska som andraspråk.</p> <p>För elever som läser vid enheter där få elever ska läsa svenska som andraspråk ska försök med fjärrundervisning initieras.</p>

Vad visar uppföljningen?

Tidigare rekommendation	Iakttagelser från uppföljningen
<p>❖ Verka för att tillgången på legitimerad och behörig personal är hög och likvärdig vid kommunens samtliga skolenheter. (2 kap 13 § 1 st. SkoL)</p>	<p>Utbildningsnämnden har under 2023 arbetat fram en kompetensförsörjningsplan med olika insatser bland annat vad gäller behörighet och likvärdighet. Av planen framgår att lärarbehörigheten i bl.a. ämnet svenska som andraspråk är låg. För att enheterna ska ha likvärdiga förutsättningar ska "stimulans i form av lön, arbetsvillkor och utveckling aktivt användas".</p> <p>Exempel på åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none">❖ Organisation för full behörighet – verksamhetschef ansvarar och uppföljning görs årligen❖ Studieledighet med lön – avdelningschef ansvarar med en budget om 2 mnkr/år 2022-2025. Årlig uppföljning. <p>Förvaltningen har också arbetat fram en strategisk kompetensförsörjningsplan med nyckeltal kopplade till behörighet. Utbildningsnämnden beslutade om planen vid sitt sammanträde i februari 2024. Av planen framgår bland annat att det är utbildningsnämnden som är ansvarig för att fördelningen av personalens kompetens är likvärdig.</p> <p>Vidare framgår att nämnden prioriterar insatser på kort sikt för att öka likvärdigheten mellan skolorna vad gäller lärares behörighet. Arbetet med att stärka kompetensförsörjningen kommer att bedrivas inom fyra områden: attrahera, rekrytera, behålla och utveckla.</p>

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattade bedömning utifrån uppföljningen är att utbildningsnämnden vidtagit åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen. Vi bedömer att de åtgärder som nämnden har redovisat är adekvata och stödjer målet om likvärdig skola. Det gäller till exempel:

- ❖ Kartläggning av brister vad gäller kunskaper om organiseringen av modersmål
- ❖ Uppföljning av svenska som andraspråk av Språk- och kompetenscentrum inom ram för projekt
- ❖ Framtagande av kompetensförsörjningsplan med identifierade åtgärder att vidta, liksom angivande av ansvarig tjänsteperson, resurser samt uppföljning.
- ❖ Utveckling av återvändarskola för elever med problematisk skolfrånvaro

Vi vill göra utbildningsnämnden uppmärksam på att ett av målen för utbildningen i grundskolan är att eleverna ska uppfylla de betygskriterier som minst ska uppnås. Vi ser därför en risk med att nämnden endast följer upp andel elever som är behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan. Vi menar att nämnden även bör använda indikatorn, uppnått betygskriterierna i alla ämnen, då syftet med utbildningen inte bara är att eleverna ska komma in på ett nationellt program utan också ha förutsättningar att kunna lämna gymnasieskolan med examen.

Uppföljning av fördjupade granskningar genomförda 2021

Revisionsrapport

Växjö kommun

Den 15 april 2024

Innehåll

	Sida
Bakgrund, syfte och metod	3
Granskning av det förebyggande arbetet mot missbruk och kriminalitet hos barn och unga	4
<i>Sammanfattande bedömning</i>	7
Granskning av arbetet att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier	8
	16

Bakgrund, syfte och metod

Bakgrund

KPMG har av Växjö kommuns revisorer fått i uppdrag att utifrån de fördjupade granskningar som genomfördes under 2021 undersöka vilka åtgärder som styrelse och berörda nämnder vidtagit med hänsyn till granskningsresultatet för respektive granskning.

Syfte & revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att följa upp vilka åtgärder som vidtagits utifrån lämnade rekommendationer avseende följande granskningar:

- ❖ Granskning av det förebyggande arbetet mot missbruk och kriminalitet hos barn och unga
- ❖ Granskning av arbetet att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier

Metod

De två för uppföljningen aktuella granskningsrapporterna med tillhörande missiv samt nämndernas svar på respektive granskning har granskats. Utifrån detta underlag har ett antal uppföljande frågor upprättats.

Granskning av förebyggande insatser mot missbruk och kriminalitet hos barn och unga

Granskning av förebyggande insatser mot missbruk och kriminalitet hos barn och unga

Syfte, yttrande och tidigare rekommendationer

Syfte

Granskningen syftade till att bedöma om nämnden för arbete och välfärd, utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden bedrev ett ändamålsenligt arbete för att förebygga missbruk och kriminalitet hos unga.

Tidigare rekommendationer

I den ursprungliga granskningen lämnades två rekommendationer.

- ❖ Säkerställa att en gemensam strategi och styrning inom området tas fram och tydliggörs.
- ❖ Utveckla uppföljning av arbetet för att säkerställa styrning och som grund för lärande på flera nivåer.

Yttrande

De berörda nämnderna lämnade nedanstående yttrande till kommunens revisorer med anledning av granskningen från 2021.

Det genomförs ett uppdrag från kommunfullmäktige för 2022, med syftet att utvärdera arbetet i fält. Utvärderingen har innefattat fältgrupp, fritidsgårdar, mötesplatser och mobila team. Uppdraget har kopplats till metoder och kompetenser för att förebygga kriminalitet i syfte att minska utanförskap och öka trygghet. Direkt berörda av uppdraget är utbildningsförvaltningen, förvaltningen för arbete och välfärd, kultur- och fritidsförvaltningen samt kommunledningsförvaltningen.

Under våren 2022 kom resultatet av utvärdering av arbetet i fält. Utvärderingen gjordes gemensamt av utbildningsförvaltningen, arbete och välfärd och kultur och fritid. Resultaten var i flera delar samstämmiga med resultaten från revisionens granskning, och de presenterades för styrgruppen där förvaltningarnas ledande chefer ingår. Styrgruppen för uppdraget Utvärdera arbetet i fält har uppdragit åt arbetsgruppen att fortsätta arbeta operativt med att konkretisera rekommendationerna ytterligare.

Granskning av förebyggande insatser mot missbruk och kriminalitet hos barn och unga

Tidigare rekommendationer & iakttagelser

Tidigare rekommendationer

- ❖ Säkerställa att en gemensam strategi och styrning inom området tas fram och tydliggörs.
- ❖ Utveckla uppföljning av arbetet för att säkerställa styrning och som grund för lärande på flera nivåer.

Iakttagelser från uppföljningen

Nämnderna har arbetat med att utveckla den gemensamma styrningen och strategier för arbetet sedan den ursprungliga granskningen. Något gemensamt strategidokument för det samlade arbetet har inte formellt antagits.

De berörda förvaltningar har tillsammans med polis och påbörjat samarbete enligt SSPF (Skola, socialtjänst, Polis & Fritid). Det är ett strukturerat brotts- och drogförebyggande arbete som utgår från samverkan kring grupper och individer. Modellen innehåller en struktur och en gemensam strategi för arbetet.

Vidare har den gemensamma styrningen förstärkts genom att Nämnden för arbete och välfärd har anställt två personer att samordna arbetet med SSPF och SIG (Sociala insatsgrupper).

Iakttagelser från uppföljningen (forts.)

Förvaltningen arbete och välfärd och utbildningsförvaltningen har utvecklat strukturer för samordning och organiseringen inom tidiga samordnade insatser (TSI).

Vidare har arbetet i den så kallade tisdagsgruppen systematiserat och styrts upp. Detta genom införandet av ett strukturerat arbetssätt som tagits fram utifrån forskningsresultatet. Uppföljning är en integrerad del av arbetssättet.

En viktig del i det förebyggande arbetet görs inom civilsamhället. En gemensam styrning har skett inom det området, bland annat har det tagits fram en gemensam struktur för överenskommelser med civilsamhällets organisationer.

Det kan noteras att det i budget 2024 togs beslut om att det brottsförebyggande arbetet skulle bli mer strategiskt och förstärkas gällande ungdomar.

Granskning av förebyggande insatser mot missbruk och kriminalitet hos barn och unga

Tidigare rekommendationer & iakttagelser

Iakttagelser från uppföljningen (forts.)

Som nämndes i styrelsen yttrande över granskningen genomfördes 2022 en utvärdering av flera av de förebyggande insatserna. Vidare har under 2023 en uppföljning gjorts av kommunens arbetsformer med civilsamhället. En utvärdering av verksamheten vid Araby Park Arena pågår som ett forskningsprojekt av Linnéuniversitetet. Uppföljning sker också inom ramen för kommunens delårs- och årsredovisning. I årsredovisningen 2023 konstateras sammanfattningsvis att de utvärderingar som har genomförts visar på att ett ändamålsenligt arbete sker utifrån insatser och åtgärder, och att det finns goda exempel på samverkan men att det saknas en tydlig dokumenterad strategi.

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att nämnderna **delvis** vidtagit åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen.

Vi baserar vår bedömning på att nämnderna genomfört åtgärder för att utveckla den gemensamma styrningen och strategier för arbetet sedan den ursprungliga granskningen. Vidare har en utvärdering genomförts av flera av de förebyggande insatserna. Vi bedömer samtidigt att det kvarstår ett utvecklingsarbete, exempelvis vad gäller en samlad dokumenterad strategi för arbetet och utvärdering av insatsernas effekter.

Granskning av arbetet att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier

Granskning av arbetet att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier

Syfte, yttrande och tidigare rekommendationer

Syfte

Granskningen syftade till att bedöma om kommunstyrelsen, nämnder och bolagsstyrelser bedriver ett strategiskt arbete för att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier.

Tidigare rekommendationer

I den ursprungliga granskningen lämnades nedanstående rekommendationer

- ❖ Kommunstyrelsen, granskade nämnder och styrelser bör tillse att en riskanalys avseende riskerna för oegentligheter återkommande genomförs och dokumenteras.
- ❖ Kommunstyrelsen bör utifrån sin ledande och samordnande roll överväga utarbetande av struktur för samlad analys utifrån de av nämnderna/bolagen identifierade risker samt en struktur för koncernövergripande samverkan avseende det förebyggande arbetet mot oegentligheter.
- ❖ Kommunstyrelsen, granskade nämnder och styrelse bör identifiera inom vilka områden/verksamheter/processer som det finns behov av utökad samverkan intern och med externa aktörer i syfte att förebygga oegentligheter.

Tidigare rekommendationer (forts.)

- ❖ Kommunstyrelsen, granskande nämnder och styrelser bör säkerställa att informations- och utbildningsinsatser avseende det förebyggande arbetet mot oegentligheter tillhandahålls kontinuerligt till både tjänstemän och förtroendevalda.
- ❖ Kommunstyrelsen bör tillse att riktlinjerna för representation och gåvor ses över och beslutas av kommunfullmäktige.
- ❖ Kommunstyrelsen bör tillse att styrdokument inom området bisysslor fastställs politiskt. Detta skulle stärka den formella styrningen inom området.

Granskning av arbetet att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier

Syfte, yttrande och tidigare rekommendationer

Yttrande

De granskade nämnderna lämnade nedanstående yttrande till kommunens revisorer med anledning av granskningen.

Arbetet med att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier spänner över många områden. I det förebyggande arbetet stärks arbetet av kommunkoncernens kultur, värdegrund och uppförande kod. En stark säkerhetskultur i organisationen minskar risken för dessa händelser. Kommunkoncernens arbete med intern kontroll ska upptäcka nya risker och genom det reducera riskerna för fusk, oegentligheter och bedrägerier. Kommunkoncernen bedriver flertal kontrollsystem för att hitta dessa risker genom tex. attesträtt och delegationsordning.

Strukturen för arbetet med intern kontroll inom kommunkoncernen har sedan 2020 formaliserats i fastställda rutiner tillsammans med ett inarbetat systemstöd. Det finns en processledare utsedd för att leda det koncernövergripande arbetet, vilket även innefattar ovan nämnda riskområde.

Yttrande (forts.)

Inom arbetet med intern kontroll 2022 kommer riskerna kopplade till fusk, oegentligheter och bedrägerier sammanställas och värderas. Utifrån det kommer åtgärder planeras. Dessa åtgärder kan vara informations- och utbildningsinsatser, ny samverkan eller andra insatser. Riktlinjerna för representation och gåvor ska ses över och beslutas av kommunfullmäktige under 2022.

Då bestämmelser om bisyssla för arbetstagare finns reglerade i lagen om offentlig anställning, LOA, 7 §, i kollektivavtal allmänna bestämmelser § 8 samt att Växjö kommun har upprättade administrativa rutiner för hantering av anmälan samt beslut av bisyssla anser vi inte att det finns ett behov av att upprätta ytterligare styrdokument.

Granskning av arbetet att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier

Tidigare rekommendation, yttrande & iakttagelser

Tidigare rekommendation

Kommunstyrelsen, granskande nämnder och styrelser bör tillse att en riskanalys avseende riskerna för oegentligheter återkommande genomförs och dokumenteras.

Iakttagelser från uppföljningen

Det har inte genomförts en kommunövergripande riskanalys som rör oegentligheter, dock har vissa nämnder i sina riskanalyser och efterföljande interna kontrollplaner inkluderat risker med bäring på oegentligheter:

- ❖ Nämnden för arbete och välfärd, internkontrollplan 2022 och riskanalys 2023: Risk för hotfulla situationer i nya kommunhuset och i Willans Park, samt vid myndighetsbeslut.
- ❖ Nämnden för arbete och välfärd, riskanalys 2023: Risk för att medarbetare betalar ut pengar till sig själva.
- ❖ Samhällsbyggnadsnämnden, internkontrollplan 2023: Risk för jävsituationer.
- ❖ Miljö- och byggnämnden, internkontrollplan 2023: Risk för jävsituationer, risk för myndighetsutövning som inte är rättssäker.
- ❖ Överförmyndarnämnden östra Kronoberg, riskanalys 2023: Risk att granskningen inte upptäcker oegentligheter.

Granskning av arbetet att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier

Tidigare rekommendation, yttrande & iakttagelser

Tidigare rekommendationer

- ❖ Kommunstyrelsen bör utifrån sin ledande och samordnande roll överväga utarbetande av struktur för samlad analys utifrån de av nämnderna/bolagen identifierade riskerna samt en struktur för koncernövergripande samverkan avseende det förebyggande arbetet mot oegentligheter.
- ❖ Kommunstyrelsen, granskande nämnder och styrelser bör identifiera inom vilka områden/verksamheter/processer som det finns behov av utökad samverkan intern och med externa aktörer i syfte att förebygga oegentligheter.

Iakttagelser från uppföljningen

Kommunstyrelsen har inte utarbetat en struktur för samlad analys av riskerna eller för samverkan. Vi bedömer att viss utveckling har skett gällande att identifiera inom vilka områden/verksamheter/processer som det finns behov av utökad samverkan.

- ❖ En etisk riktlinje har fastställts av kommunstyrelsen 2022-04-05 § 138. Riktlinjen verkar som stöd för tjänstepersoner och förtroendevalda för att hantera olika situationer och dilemman som kan uppkomma i arbetet.
- ❖ Kommunens säkerhetschef samt redovisningsansvarig deltar i SKR:s nätverk för korruptionsbekämpning. Nätverket påbörjade under 2023 och innebär samverkan med andra kommuner.
- ❖ Kommunfullmäktige har i budgeten för 2024 givit kommunstyrelsen ett uppdrag att stärka och utveckla samordningen mot välfärdsbrott.
- ❖ Det planeras även att under 2024 införas kommunövergripande kontroller på området som ska gälla samtliga nämnder/styrelser.

Granskning av att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier

Tidigare rekommendation, yttrande & iakttagelser

Tidigare rekommendation

Kommunstyrelsen, granskande nämnder och styrelser bör säkerställa att informations- och utbildningsinsatser avseendet det förebyggande arbetet mot oegentligheter tillhandahålls kontinuerligt till både tjänstemän och förtroendevalda.

Tidigare rekommendation

Kommunstyrelsen bör tillse att riktlinjerna för representation och gåvor ses över och beslutas av kommunfullmäktige.

Iakttagelser från uppföljningen

Utbildningsinsatser har genomförts gällande det förebyggande arbetet mot oegentligheter, dock inte med kontinuitet.

Under hösten 2023 genomfördes en utbildning av nationella anti-korruptionsgruppen från Polisens nationella operativa avdelning (NOA). Cirka 50 medarbetare deltog från olika verksamheter inom kommunen, bland annat kommunledningen, arbete och välfärd, samt omsorg. Av utbildningsmaterialet framgår att utbildningen berörde risker, riskområden och riskfaktorer i kommuner och regioner vad gäller korruption, mutor etcetera.

Iakttagelser från uppföljningen

Riktlinjerna för representation och gåvor har reviderats av HR-avdelningen och fastställts av kommunstyrelsen den 2024-01-09 § 14.

Granskning av att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier

Tidigare rekommendation, yttrande & iakttagelser

Tidigare rekommendation

Kommunstyrelsen bör tillse att styrdokument inom området bisysslor fastställs politiskt. Detta skulle stärka den formella styrningen inom området.

Iakttagelser från uppföljningen

Det styrdokument som finns framtaget för bisysslor har inte fastställts politiskt. Däremot har regler gällande bisysslor tagits in i den etiska riktlinjen som nämnts tidigare. Det senare dokumentet är politiskt antaget.

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattade bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna **delvis** vidtagit åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen. Vi baserar vår bedömning på att:

- ❖ Det har inte genomförts en kommunövergripande riskanalys som rör oegentligheter.
- ❖ Kommunstyrelsen har inte utarbetat en struktur för samlad analys av riskerna eller för samverkan men vi bedömer att viss utveckling har skett gällande att identifiera inom vilka områden/verksamheter/processer som det finns behov av utökad samverkan.
- ❖ Utbildningsinsatser har genomförts gällande det förebyggande arbetet mot oegentligheter, dock utförs inte dessa kontinuerligt.
- ❖ Riktlinjerna för representation och gåvor har reviderats av kommunstyrelsen.
- ❖ Det styrdokument som finns framtaget för bisysslor har inte fastställts politiskt. Däremot har regler gällande bisysslor tagits in i den etiska riktlinjen som nämnts tidigare. Det senare dokumentet är politiskt antaget.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public